

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Центр заочної форми навчання

(повна назва факультету)

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

(повна назва кафедри)

Допустити до захисту

Завідувач кафедри _____

(підпис)

д.е.н., проф. Лоханова Н. О.

(прізвище та ініціали)

“ ___ ” _____ 20__ року

Дипломна робота

магістра

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Облік, контроль та аналіз руху ОЗ: діючий стан і напрямки удосконалення» (на прикладі ТОВ «ТАК-Агро»)

Виконала: студентка VI курсу, групи M-1
спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит»

(шифр і назва спеціальності)

Лісовицька В.О.

(прізвище та ініціали)

Керівник Лоханова Н. О.

(прізвище та ініціали)

Рецензент Недоступ В.В.

(прізвище та ініціали)

ОДЕСА - 2016 року

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	8
1.1. Економічний зміст основних засобів як об'єкта обліку і контролю.....	8
1.2. Склад і класифікація основних засобів.....	11
1.3. Оцінка основних засобів.....	18
1.4. Нормативно - правове регулювання обліку і контролю основних засобів.....	23
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК НАЯВНОСТІ ТА РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	26
2.1. Організаційно економічна характеристика підприємства.....	26
2.2. Організація обліку основних засобів.....	37
2.3. Облік наявності, надходження та вибуття основних засобів.....	45
2.4. Порядок нарахування та облік амортизації основних засобів.....	53
2.5. Облік витрат на ремонт основних засобів.....	59
2.6. Особливості обліку операцій з оренди основних засобів.....	62
2.7. Прийняття управлінських рішень щодо раціонального викорис- тання основних засобів.....	68
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	71
3.1. Методичні прийоми і методи контролю основних засобів.....	71
3.2. Інвентаризація наявності основних засобів.....	74
3.3. Контроль руху основних засобів.....	78
3.4. Контроль правильності нарахування амортизаційних відра- хувань.....	83
3.5. Контроль за правильністю обліку витрат на ремонт основних засобів.....	86

3.6. Узагальнення матеріалів контролю та пропозиції з удосконалення обліку і внутрішньогосподарського контролю основних засобів.....	88
3.7. Застосування методу економіко - математичного моделювання на підприємстві.....	92
ВИСНОВКИ	107
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	111
ДОДАТКИ	117

ВСТУП

В даний час усі підприємства незалежно від їхнього виду, форм власності і підпорядкованості ведуть бухгалтерський облік майна і господарських операцій відповідно до чинного законодавства.

Виробничо-господарська діяльність підприємства забезпечується не тільки за рахунок використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, але і за рахунок основних фондів.

Невід'ємною частиною господарських засобів підприємства є основні засоби. Без них не може здійснюватися ні один господарський процес. Відмінною рисою основних засобів є їхнє багатократне використання в процесі виробництва, зберігання початкового зовнішнього вигляду протягом тривалого періоду. Під впливом виробничого процесу і зовнішнього середовища вони зношуються поступово і переносять свою початкову вартість на витрати виробництва протягом нормативного терміну служби шляхом нарахування зносу (амортизації) згідно встановлених норм.

Прискорення науково-технічного прогресу найповніше проявляється в кількісному зростанні та якісному вдосконаленні основних виробничих фондів, які разом з трудовими та земельними ресурсами становлять основу сільськогосподарського виробництва.

Кількісне зростання та якісне вдосконалення основних виробничих фондів, їх концентрації в провідних галузях сільськогосподарського виробництва сприяють поглибленню технологічного поділу праці, розвитку міжгалузевих та міжгосподарських зв'язків. Крім того, вони виступають матеріально-речовим чинником сільськогосподарського виробництва та вдосконалення вироблених відносин.

За будь-якої форми власності важливим чинником раціонального господарювання, відносин власності, приватизації майна є визначення відповідної вартості засобів виробництва. Вартість засобів виробництва, яка не відповідає

сучасному рівню цін, зумовлює зниження ціни виробництва, ускладнює процеси відтворення матеріально-технічної бази.

Функціонуючим засобом виробництва є земля внаслідок застосування живої і уречевленої праці. Причому вона повинна бути спрямована на її поліпшення, підвищення економічної родючості ґрунту. Тому в сільському господарстві досліджувати економічну категорію основних засобів виробництва, закономірності формування й ефективного функціонування необхідно з урахуванням природної та економічної родючості земельних угідь, тобто їх якісних характеристик.

Велике значення в управлінні виробничою діяльністю кожного підприємства має поінформованість про наявність засобів праці та постійний контроль за їх ефективним використанням. Цьому сприяє добре побудований облік основних засобів.

Перехід України на принципи і методи ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку зумовив істотні зміни в порядку ведення бухгалтерського обліку основних засобів.

Першочергові питання, які характеризують порядок організації обліку та контроль основних засобів детально розглядалися багатьма економістами, і це відтворено ними у статтях, навчально-методичній літературі. Однак окремі питання дослідженні недостатньо і потребують ретельного дослідження та науково обґрунтованих рекомендацій, оскільки значно змінилася методика бухгалтерського обліку в цілому та, зокрема, основних засобів.

Розвитку теорії і практики питань бухгалтерського обліку та контролю основних засобів присвячені роботи В.Д. Андреева, А.В. Алексеевої, В.В. Бабича, М.Т. Білухи [18], С.Ф. Голова [30], А.М. Герасимовича [29], Н.І. Дорош, В.І. Єфіменко, В.П. Завгороднього [38], В.Г. Лінника [49], В.В. Сопка [59-60], Н.В. Кужельного [49], Г.Г. Кірейцева, Д.Р. Кетлетта, Г.І. Олеховича, В.Г. Швеця, Л.С. Шатковської, В.Ф. Палія, О.А. Петрик, С. Яремчука, й інших.

Щоб відповідати сучасним вимогам організація і методологія обліку повинна відповідати повсякденним запитам управління, бути надійними економічними

інструментами управління підприємством. Але на практиці ще є багато ситуацій, коли це положення не виконується. Це повною мірою стосується обліку основних засобів.

Економічні перетворення, які здійснюються в Україні протягом останніх років, спрямовані на реформування господарського механізму адекватного ринковій економіці. Особливе місце в цьому займає організація обліку та контролю наявності, руху і технічного стану основних засобів. Крім того, окремі аспекти їх обліку і контролю за національними стандартами безпосередньо на підприємствах галузі недостатньо висвітлені в економічній літературі.

Отже, дослідження обліку і контролю наявності, руху і технічного стану основних засобів на підприємстві ТОВ «ТАК-Агро» є актуальним.

Мета і задачі дослідження полягають у вивченні і дослідженні методики і організації обліку і контролю основних засобів в ТОВ «ТАК-Агро» з метою їх практичного використання в агропромисловому комплексі, у розробці певних пропозицій щодо удосконалення методики обліку і контролю основних засобів з врахуванням національних стандартів та узагальнення здобутих знань з фаху.

Відповідно до мети в науковій роботі поставлено такі завдання:

- визначити сутність основних засобів як об'єкту обліку, контролю та аналізу;
- систематизувати ознаки класифікації основних засобів, розглянути порядок їх визнання та оцінки;
- визначити фінансовий стан та фінансові результати діяльності досліджуваного підприємства;
- охарактеризувати особливості документального оформлення і обліку основних засобів у ТОВ «ТАК-Агро»;
- розглянути сутність, завдання та джерела контролю основних засобів;
- запропонувати шляхи удосконалення системи внутрішнього контролю операцій з основними засобами досліджуваного підприємства;
- провести економічний аналіз основних засобів ТОВ «ТАК-Агро»;
- побудувати економіко-математичну модель, яка забезпечить оптимізацію наявних запасів для отримання максимального прибутку у ТОВ «ТАК-Агро».

Об'єктом дослідження є процеси обліку і контролю основних засобів в ТОВ «ТАК-Агро», які займаються вирощуванням сільськогосподарських та технічних культур.

На даних підприємствах наявні можливості повного і всебічного висвітлення досліджуваних у роботі питань щодо організації обліку і контролю наявності, руху і технічного стану основних засобів з використанням практичних матеріалів.

Предметом дослідження є методичні аспекти обліку і контролю основних засобів в умовах ринкових відносин з урахуванням галузевої специфіки ТОВ «ТАК-Агро».

При написанні магістерської роботи використовувались такі методи дослідження як системний аналіз – для деталізації і розчленування об'єкта дослідження на окремі важливі складові елементи; синтез – для узагальнення різних аспектів обліку і контролю основних засобів; інформаційне моделювання – для забезпечення дослідження нормативно-довідковими матеріалами; абстрагування – для формування узагальнених висновків на основі системного аналізу і синтезу теорій і практики організації системи забезпечення обліку основних засобів; конкретизація – для обґрунтування змісту форм облікового забезпечення дослідження документів та реєстрів обліку за формою і змістом – для виявлення їхньої відповідності щодо інформаційної ємності адекватного вимогам стандартів; опитування, фактична перевірка, порівняння, перерахунок, документальна перевірка, вибіркоче дослідження – при проведенні контролю основних засобів; статистичні і аналітичні розрахунки; порівняння – для зіставлення даних у динаміці; конструктивний – для групування пропозицій щодо обліку основних засобів; графічний – для наочного зображення результатів дослідження.

Інформаційною основою дослідження стали законодавчі та нормативно – правові акти з бухгалтерського обліку та контролю основних засобів в Україні, наукова та періодична література, первинні документи, облікові і звітні дані ТОВ «ТАК-Агро».

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі розглянуто та узагальнено теоретичні і практичні аспекти організації обліку, контролю та аналізу основних засобів на прикладі ТОВ «ТАК-Агро». Визначено сутність основних засобів та класифікація основних засобів з економічної та бухгалтерської точки зору, наведено особливості оцінки основних засобів за вітчизняними та міжнародними стандартами, розглянуто ефективність функціонування об'єкта дослідження, перспективи його розвитку та впровадження дієвих важелів управління основними засобами.

Дослідження визначення основних засобів, як поняття економічної категорії та об'єкту бухгалтерського обліку, привело до трактування, що, основні засоби - це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або поставки товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Критерії визнання основних засобів аналогічні критеріям визнання, які застосовуються для всіх активів, тобто об'єкт основних засобів визнається активом, коли існує ймовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з використанням цього об'єкта, і його вартість може бути достовірно визначена.

Не можуть бути визначені активами, а звідси, і основними засобами об'єкти, не придатні до використання через фізичний і моральний знос.

Головним завданням обліку основних засобів є:

- 1) правильне і своєчасне відображення надходження, вибуття й переміщення основних засобів;
- 2) контроль за їхньою наявністю та збереженням у місцях експлуатації;
- 3) своєчасне й точне обчислення зносу (амортизації) основних засобів і правильне відображення його в обліку;

- 4) визначення витрат на ремонт, а також контроль за раціональним використанням коштів, виділених з цією метою;
- 5) виявлення об'єктів, які не використовуються;
- 6) контроль за ефективністю використання, пошуки резервів підвищення ефективності роботи машин, обладнання та ін.;
- 7) оперативне забезпечення керівництва підприємства необхідною інформацією про стан основних засобів через автоматизацію обліково-обчислювальних робіт на базі сучасних засобів обчислювальної техніки.

Крім цього, бухгалтерський облік основних засобів повинен забезпечити контроль за ефективним використанням виробничих майданчиків, обладнання, машин, транспортних засобів та інших засобів праці.

Основним напрямом діяльності ТОВ «ТАК-Агро» є вирощування зернових і технічних культур, які в структурі АПК займають 92% культур і вирощування продукції тваринництва 8%, підприємство має вигідне розміщення і спеціалізується на виробництві зерна, в першу чергу озимої пшениці і кукурудзи. Із технічних культур господарство вирощує соняшник.

Собівартість сільськогосподарської продукції обернено залежить від урожайності. При збільшенні урожайності собівартість зменшується і навпаки. Збір урожаю зумовлюється різними факторами такими як: погодні умови, якістю насіння та іншими. Прогнозування необхідно щоб вибрати найбільш ефективну стратегію економічної діяльності підприємства тому було проведено економіко-математичне моделювання для висвітлення цих показників.

Підприємство ТОВ «ТАК-Агро» є платником єдиного податку 4 групи (2014р. Фіксований сільгосподаток) та ПДВ на загальних засадах. Відповідальність за ведення обліку і достовірність фінансової, податкової і статистичної звітності несуть керівник і головний бухгалтер підприємства.

На підприємстві здійснюється: бухгалтерський, фінансовий облік, облік для цілей оподаткування, складається статистична, фінансова, податкова звітність згідно з чинним законодавством України; забезпечуються умови дотримання

законодавства про працю, правила і норми охорони праці, техніки безпеки і соціального страхування.

Проведені дослідження дозволили сформулювати наступні висновки та пропозиції.

Результати проведеного дослідження дають підстави для наступних висновків:

ТОВ «ТАК-Агро» у 2013 році сільськогосподарських угідь збільшилась. Це свідчить про те, що ТОВ «ТАК-Агро» розвивається, за рахунок пайових внесків своїх працівників.

Середньорічна чисельність працівників у ТОВ «ТАК-Агро» збільшилась на 6,76%. В ТОВ «ТАК-Агро» вартість основних засобів зменшилась і складає 4628 тис. грн.. Це свідчить про те, що потрібно частіше робити капітальні ремонти, модернізувати, та купувати нові засоби.

Найбільшу частину основних засобів у ТОВ «ТАК-Агро» складають машини і обладнання. Це є позитивним явищем, тому що підприємство обробляє і вирощує сільськогосподарські культурами в більшості своїми засобами.

Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку в господарстві створено облікову службу на чолі з головним бухгалтером.

Облікова робота ведеться згідно облікової політики підприємства, форма обліку журнально-ордерна.

Дослідженням організації обліку основних засобів встановили, що облік у господарстві ведуть на рахунку 10 „Основні засоби”.

Первинний облік ведеться належним чином, на бланках типової форми. Єдиним недоліком є те, що зафіксовані факти несвоєчасного надходження первинних документів до бухгалтерії господарства, що ускладнює роботу бухгалтерів.

Аналітичний облік основних засобів ведуть по інвентарних об'єктах в одному примірнику і зберігаються у бухгалтерії господарства.

Синтетичний облік ведуть в журналі-ордері № 4 с.-г. Записи по кредиту рахунку 10 у журналі-ордері здійснюють на підставі первинних документів.

В кінці місяця кредитові обороти з журналу-ордера переносять в Головну книгу.

Для підтримання основних засобів в робочому стані необхідно їх поліпшувати і проводити періодично ремонти. Останніми роками в господарстві не проводились ремонти та поліпшення, тому дане питання висвітлено чисто теоретично.

Контролю основних засобів в господарстві відводиться важлива роль. В господарствах створена постійно діюча ревізійна комісія, яка здійснює перевірку надходження, вибуття основних засобів та правильності нарахування амортизації.

З метою дальшого вдосконалення обліку основних засобів пропонуємо:

1. Керівнику господарства посилити контроль за своєчасністю надходження у бухгалтерію господарства первинних документів.

2. При нарахуванні зносу (амортизації) основних засобів використовувати методи передбачені П (С) БО 7.

3. При обліку ремонтів основних засобів керуватися П(С)БО 7, яким передбачено:

- витрати на ремонт основних засобів відносити на витрати діяльності;
- витрати на поліпшення основних засобів відносити у збільшення їх первісної вартості з наступним нарахуванням амортизації.

4. Здійснити поступовий перехід підприємств від ручної обробки даних до автоматизованого бухгалтерського обліку. Це забезпечить більшу оперативність інформації та дозволить організувати безперервний контроль за обліком основних засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 року № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
2. Закон України "Про аудиторську діяльність" від 22 квітня 1993 //Голос України. - №99(599), - 29 травня 1993. 15.Злобін Ю. А. Основи агроекології: Підручник. - К.: Лібра, 1998. -252 с.
3. Положення “Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку”, затверджено наказом Міністерства фінансів України №88 від 24.05.95// Все про бухгалтерський облік №45, 1995р., ст. 22 –25.
4. Положення про Державну фінансову інспекцію України Затверджено Указом Президента України від 06 серпня 2014 року № 310
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №7 “Основні засоби” Затверджено наказом Міністерства Фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. // Бухгалтер №10, 2000р., ст. 18 – 22.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02.11.1999 р. за № 751/4044 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда» Затверджено наказом Міністерства фінансів від 28 липня 2000 р. № 181
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 "Об'єднання підприємств" Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 7 липня 1999 р. N 163
9. Податковий Кодекс України зі змінами, внесеними згідно із Законами № 702-VIII від 17.09.2015
10. Наказ Мінфіну України від 30.11.1999 р. № 291 « Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування»

11. Наказ Міністерства статистики України №352 від 29.12.95 “Про затвердження типових форм первинного обліку. // Все про бухгалтерський облік № 112, 1995р.

12. План рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій / Затверджено наказом міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 // Бухгалтерський облік і аудит.-2000.-№1.-С.3-13.

13. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291, зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 21.12.1999 р. за № 893/4186 (із змінами та доповненнями) [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

14. Інструкція по журнально-ордерній формі обліку в сільськогосподарських підприємствах А затверджено наказом Міністерства сільського господарства і продовольства України від 16 липня 1996 р.№222 // Методичний посібник " Схеми бухгалтерських проводок для сільськогосподарських підприємств" серії "Баланс . Бібліотека бухгалтера". Дніпропетровськ, ТОВ "Баланс-Клуб", 1998.-С.228-239.

15.Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку. Затверджено Міністерством фінансів України 29.12.2000 р. №356 //Бухгалтерський облік і аудит. - 2001. - №1. - с. 3-56.

16. Бабій В. Роль основних засобів у процесі виробництва // Наукові записки . – серія: економіка. – 2002 р. - № 10. – с. 200-202.

17. Білоусов А. Про проблеми практичного застосування нового порядку переоцінки основних засобів // Бухгалтерський облік і аудит.-2000.-№9.-С.21-23.

18. Білуха М.Т. Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит. – К.: Українська академія оригінальних ідей, 2005. – 888 с.

19. Бенько М.М. Інформаційні системи і технології в обліку. – К.: КНТЕУ, 2006. – 362 с.

20. Бондар М.І. Облік і аудит основних засобів (на матеріалах аграрних підприємств Київської області): Дис.канд. екон. наук: 08.06.04. - К., 2001.
21. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. / За ред. проф. Ф.Ф.Бутинця. – 7-е видання, доп. і перероб. - Житомир: ПП «Рута», 2006. – 832 с.
22. Бутинець Ф.Ф., Усач Б. Ф. Аудит і ревізія підприємницької діяльності. – Навчальний посібник. – Житомир: ПП „Рута”, 2001 р. – 411 с.
23. Інформаційні системи бухгалтерського обліку: Підручник /За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП « Рута», 2002. – 544 с.
24. Бутинець Ф.Ф. Контроль і ревізія. Підручник. - Ж.: ЖІТІ, 2002 - 544 с
25. Веренич О. “Облік надходження основних засобів: це необхідно знати”. // Все про бухгалтерський облік №86, 15 вересня 1999р., ст. 16 – 17.
- 26.Виговська Н.Г. Господарський контроль в соціально – орієнтованій економіці: проблеми теорії і методології. – Житомир: ЖДТУ, 2006. – 288 с.
27. Войтенко Т. Все об учете основних средств (фондов). – Х.: Фактор, 2007. – 361с.
28. Гавриловська Л. М., Ларіонова А.С. Фінансовий облік – 1. – К.: КНЕУ, 2006. – 320 с.
29. Гарасим П.М., Кізіма А.Я. та ін Фінансовий облік і звітність на підприємствах різних галузей: Навч. Посібник / За ред. Хомина П.Я.-Тернопіль: Астон, 2000. -288с.
30. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: Практичний посібник. – К.: Лібра, 2001. – 354 с.
31. Грінько А.П. Облік основних засобів: теорія, проблеми, перспективи. – Х.: ХДАТ та ОХ, 2002. – 334 с.
32. Даньків Й.Я. Бухгалтерський облік в галузях економіки – К.: Знання, 2007. – 243
33. Дерій В.А. Контроль і ревізія в сільському господарстві: Курс лекцій для студентів ВНЗ III-IV рівня акредитації за спеціальністю 7.050106 “Облік і аудит”. – Тернопіль: Джура, 2002. – 64 с

34. Дікань Л.В. Контроль і ревізія. – К.: Знання, 2007. – 327 с.
35. Дікань Л.В. Внутрішньогосподарський контроль. – Х.: ХНЕУ, 2005. – 60 с.
36. Дондик А. Инвентаризация от А до Я. – Запорожье: Полиграф, 2005. – 71 с.
37. Завгородний В.П. Автоматизация бухгалтерского учета, контроля, анализа и аудита. – К.: А.С.К., 2002 р. – 768 с.
38. Загородній А. Г., Партин Г. О., Пилипенко Л. М. Бухгалтерський облік: Основи теорії та практики: Підручник. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 550 с.
39. Зюкова М.М. Удосконалення обліку та аналізу основних засобів (на прикладі хлібопекарних підприємств Полтавської області): Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.06.04. - Харківський державний університет харчування та торгівлі МОМ України. - Харків, 2004.
40. Ільяш Л. Безоплатна передача основних засобів. // Головбух. – 2003 р. - № 18 (224). – С. 30-35.
41. Ільяш Л. Документальне оформлення списання основних засобів і малоцінних предметів. // Головбух. – 2003 р. - № 22. – С. 44-51.
42. Ільяш Л. Придбання основних засобів. // Головбух. – 2002 р. – № 6. – С. 36-40.
43. Капінус О., Високос Т. Облік надходження та вибуття основних засобів у сільському господарстві // Все про бухгалтерський облік.- 2002.- №24.- С.4-8
44. Кононенко О. Інвентаризація. – Х.: Видавничий будинок «Фактор», 2006. – 200с.
45. Кім Г., Сопко В. В., Кім С. Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: Навчальний посібник – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 440 с.
46. Корінько М.Д. Внутрішній контроль господарської діяльності підприємства. – Фастів: Поліфаст, 2006. – 440 с.
47. Костенко В.В. Удосконалення обліку основних фондів – необхідність здійснення процесів відтворення. // Статистика України. – 2003 р. - № 1. – с. 73-75.

48. Кляцкий М. Журнально-ордерна форма бухгалтерського обліку за умовної облікової політики // Бухгалтерський облік і аудит.-2000.-№9.-С.52-59

49. Кужельний М., Лінник В. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – К.: КНЕУ, 2001. – 352 с. 42.

50. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Основи аудиту: навч. посіб. для студ.— Львів: Піча Ю.В; К.: ”Каравелла”, Львів: ”Новий-Світ-2000”, 2002. — 504с.

51. Лишиленко О. В. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник. – Київ: Вид-во “Центр навчальної літератури”, 2005. – 528 с.

52. Мармуль Л.О., Федорчук О.М. Ефективність використання основних засобів аграрних підприємств. – К.: ННЦ « Інститут аграрної економіки », 2007. – 208 с.

53. Нашкерська Г. В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 464 с.

54. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник / За ред. М.Ф. Огійчука. – К.: Вища освіта, 2006. – 878 с.

55. Практикум з бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах за національними стандартами: Навч. посібник / За ред. М.Ф. Огійчука. – К.: Вища освіта, 2003. – 464 с.

56. Павлюк І.М. Бухгалтерський облік основних засобів та інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів. – Івано- Франківськ: ІМЕ, 2003. – 176 с.

57. Пасько О.В. Відтворення основних засобів аграрних підприємств в сучасних умовах. – Суми: ВАТ «Сумська обласна друкарня»: Козацький Вал, 2004. – 100 с.

58. Примакова Е. Основные средства: Бухгалтерский и налоговый учет. – Х.: Издательский дом «Фактор», 2005. – 220 с.

59. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. – Вид. 3-є, перероб. і доп. – К., 2000 р. – 578 с.

60. Сопко В.В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник. – К., 2000 р. – 260 с.

61. Стоев В.Л. Основные средства. – Запорожье: Полиграф, 2004. – 72 с.

62. Сук Л., Сук П. Облік основних засобів // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 2003 р. - № 13. – С. 2-12.
63. Сук Л.К., Сук П.Л. Бухгалтерський облік. – К.: Знання, 2005. – 471 с.
64. Сук Л.К., Сук П.Л. Бухгалтерський облік – П. – К.: Університет «Україна», 2005. – 701 с.
65. Сук Л.К., Сук П.Л. Контроль і ревізія. – К.: Університет «Україна», 2006. – 275 с.
66. Сук Л.К., Сук П.Л. Фінансовий облік. – К.: Університет «Україна», 2007. – 453 с.
67. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України. — К.: АСК, 2002.
68. Усач Б. Контроль і ревізія. Підручник. - К.: Знання, 2002 - 253
69. Ценклер Н.І. Міжнародні стандарти в бухгалтерському обліку. – Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2006. – 170 с.
70. Ярошенко С.П. Теоретичні і методологічні основи контролю. – Суми: Університетська книга, 2007. – 251 с.